

Fornyings- administrasjons- og kirkedepartementet (FAD)
Postboks 8004 Dep
0030 OSLO

E-post: postmottak@fad.dep.no

Deres ref: 12/1618

Oslo, 17. oktober 2012
Vår ref: Jon Fors-Skjæveland/ 12-26769

HØRING - FORSLAG TIL ENDRINGER I FORSKRIFT OM KLAGENEMND FOR OFFENTLIGE ANSKAFFELSER (KOFA)

1. Innledning

Hovedorganisasjonen Virke representerer over 16 000 virksomheter med mer enn 200 000 ansatte innenfor de fleste næringer. Mange av Virkes medlemmer deltar jevnlig i anbudskonkurranser på leverandørsiden, samtidig som Virke representerer medlemmer som er pålagt å følge anskaffelsesregelverket som oppdragsgivere.

Endringene i nemndas kompetanse og nemndas lange saksbehandlingstid de senere år viser at det er behov for å se nærmere på nemndas organisering, og Virke imøteser derfor en rask behandling og iverksetting av tiltak. Virke vil gi honnør til departementet for å benytte referansegruppe i arbeidet med endringsforslagene.

Virke ser med bekymring på den økende saksbehandlingstiden for de uprioriterte rådgivende sakene og den svekkede tillit som dette kan gi organet. For Virke er det sentralt at forslagene til endringer vil gi en raskere og mer effektiv saksbehandling, samtidig som man opprettholder en høy faglig kvalitet på KOFAs avgjørelser.

2. Sammensetning av nemnda – medlemmenes bakgrunn

2.1. Habilitet

Ved opprettelsen av klagenemnda var det anskaffelsesfaglige miljøet i Norge forholdsvis lite, med et begrenset antall personer som var aktuelle til å sitte i nemnda. Dette har endret seg ved at det i dag er en rekke personer som har inngående kunnskap om fagområdet. Sammen med de betenkeligheter til dagens sammensetning som departementet omtaler i høringsnotatets punkt 5.1.1, gjør dette det naturlig å se nærmere på sammensetningen av nemnda.

Etter Virkes oppfatning bør advokater fortsatt kunne sitte i nemnda. Som rådgivere til innkjøpere og leverandører får de god innsikt i anskaffelsesprosessen, og sett i sammenheng med sin juridiske kompetanse, har advokater et godt faglig grunnlag til å avgjøre

Hovedorganisasjonen Virke

Besøksadresse:
Henrik Ibsens gate 90
NO-0255 Oslo

Postadresse:
P.O. Box 2900 Solli
NO-0230 Oslo
Tlf: +47 22 54 17 00
Faks: +47 22 56 17 00

E-post
info@virke.no

Bankgiro
6030.05.18543

Org. nr.
970 134 646 MVA

www.virke.no

saker. Virke deler departementets syn på forståelsen av habilitetsreglene og kan dermed ikke se at dagens ordning strider mot slike regler. Virke er likevel enig i at det kan være nyttig, særlig for å styrke KOFA's tillit utad, at det nedfelles visse kjøreregler om habilitet og uavhengighet i KOFA-forskriften, og vi har ikke bemerkninger til de foreslåtte tillegg til forskriftens § 15.

2.2. Fagkyndighet

Virke støtter departementets vurderinger om at det ikke er behov for å oppnevne medlemmer med særlig fagkyndighet til klagenemnda. Den sentrale oppgaven for nemnda er å vurdere om det foreligger brudd på lov eller forskrift, og til dette arbeidet fungerer dagens oppnevnespraksis godt. Det er partenes ansvar å opplyse saken tilstrekkelig, f. eks ved å få utarbeidet fagkyndige uttalelser. Sammen med nemndas hjemmel i forskriftens § 9 til å avvise saker som krever særlig fagkyndighet, innebærer dette etter Virkes syn at nemnda i dagens regelverk har tilstrekkelige virkemidler for å håndtere saker som krever særlig fagkunnskap.

3. Beslutningsmyndighet ved behandling av den enkelte sak

3.1. Forenklet saksbehandling i opplagte saker

Virke mener at det må foretas grep for å redusere den lange saksbehandlingstiden i KOFA. Innføring av forenklet saksbehandling i opplagte saker er et tiltak som Virke støtter. Det er avgjørende at en slik adgang ikke blir for vid og at også de forenklete avgjørelsene holder et høyt faglig nivå. Virke støtter på denne bakgrunn en modell hvor de opplagte sakene avgjøres av ett nemndsmedlem alene uten videre klageadgang. Selv om besparelsene blir noe mindre ved denne modellen sammenlignet med den alternative sekretariatsmodellen, mener vi at hensynet til høy faglig kvalitet her må gå foran økonomiske hensyn. Den manglende klageadgangen avhjelpest ved at klager kan bringe saken videre inn for domstolene.

Virke har ingen merknader til departementets forslag til endringer i forskriftens § 12.

3.2. Nemnda settes med fem medlemmer i saker av prinsipiell betydning

Virke støtter også forslaget om at nemnda i prinsipielle saker kan settes med fem medlemmer. Virke er i utgangspunktet skeptisk til forslag som kan innebære mer administrasjon og lengre saksbehandlingstid. Det antydes i høringsnotatet at en slik utvidet nemnd vil oppnevnes 1-2 ganger pr. år, slik at det fra Virkes side forutsettes at en slik endring vil påvirke den totale saksbehandlingstiden i svært liten grad.

4. Tidsbegrensning

Virke støtter forslaget om å innføre en tidsbegrensning på åtte år som medlem av nemnda. Det er i dag flere som har god kompetanse om offentlige anskaffelser enn ved opprettelsen av nemnda, slik at det etter Virkes oppfatning ikke bør by på problemer å finne kompetente kandidater. Ved at en tidsbegrensning ikke vil redusere den faglige kvaliteten på nemndas avgjørelser, er det etter Virkes syn riktig å legge til rette for en viss rotasjon blant medlemmene i nemnda.

5. Klagenemndas rettslige status som rådgivende

5.1. Instruksjonsmyndighet

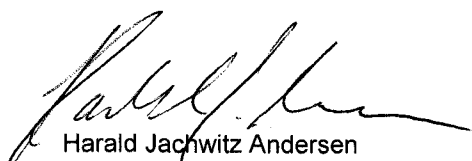
Virke er kjent med problemet om at enkelte oppdragsgivere ikke sender inn etterspurt dokumentasjon til nemnda, til tross for plikten som følger av dagens regelverk. Dette er bekymringsfullt, og tilsier at nemnda bør tillegges virkemidler for å unngå slik adferd. Av høringsnotatet fremgår det at problemet ikke synes særlig utbredt. Virke deler derfor departementets oppfatning om at dagens ordning er tilstrekkelig og at man i denne omgang ikke bør foreslå innføring av strengere virkemidler, for eksempel dagbøter. Virke legger til grunn at departementet vil fremme et slikt forslag på nytt dersom problemet tiltar.

5.2. Oppfølging av klagenemndas avgjørelser

Ethvert organ som fatter vedtak og avgjørelser må være opptatt av hvor stor andel av avgjørelsene som blir fulgt. Forslag til endringer av rutiner og tiltak for å øke andelen av innklagede som retter seg etter KOFA avgjørelser må likevel vurderes opp mot hensynet til den betydning dette merarbeidet vil få for nemndas saksbehandlingstid. Selv om tallene er usikre, kan antallet avgjørelser som ikke følges av innklagede utgjøre så mange som 21 % av sakene, noe som understreker behovet for tiltak. I utgangspunktet mener Virke at KOFA bør tilføres ekstra midler for å bedre på dette slik at den øvrige saksbehandlingstiden ikke påvirkes. Det kan etter vår oppfatning ikke være snakk om særlig store ressurser som må til i et slikt arbeid. Dersom nye regler om oppfølging ytterligere vil bidra til å øke nemndas saksbehandlingstid, deler Virke departementets oppfatning om at det på det nåværende tidspunkt ikke vil være fornuftig å innføre endringer på dette området.

Vennlig hilsen

Hovedorganisasjonen Virke

Harald Jachwitz Andersen
direktør

Jon Fors-Skjæveland
advokat